

Školský vzdelávací program (ŠkVP)

Prvé kroky

1. Identifikačné údaje školy

Názov školy	Súkromná materská škola, Komenského 3, Košice
Adresa	Komenského 3, 040 01 Košice
Zriaďovateľ	Centrum včasnej intervencie Košice, n.o.
Riaditeľ školy	Nadia Juhasová
Kontakty (tel., e-mail, web)	0905 107881
Platnosť dokumentu	od 1.9.2026
Prerokované v Pedagogickej rade	14.8.2026
Prerokované v Rade školy	14.08.2026
Vydaný	17.08.2026

2. Názov vzdelávacieho programu

Prvé kroky

„K učeniu cez potreby dieťaťa.“

3. Vymedzenie poslania školy a cieľov výchovy a vzdelávania

Poslanie materskej školy

Poslaním našej materskej školy je dať každému dieťaťu ten najlepší základ tak pre úspešný nástup do školy, ako aj pre celý život. Pri vzdelávaní sa opierame o súčasné poznatky o vývine dieťaťa a postupy, ktorých prínos podporujú výskumné zistenia aj odborná prax. Záleží nám na všestrannom rozvoji detí – podporujeme ich myslenie, reč a pohyb, no rovnako dôležité je pre nás to, ako zvládajú svoje emócie a ako vychádzajú s kamarátmi. Vnímame každé dieťa ako jedinečné a našu atmosféru budujeme na inklúzii, rešpektovaní diverzity a pevných hodnotách, akými sú dôvera, empatia, radosť a rovnosť.

Správanie dieťaťa vnímame ako dôležitý zdroj informácií o jeho prežívaní, porozumení, aktuálnych možnostiach a potrebách. Keď dieťa situáciu nezvláda očakávaným spôsobom, usilujeme sa porozumieť tomu, čo mu situáciu sťažuje a akú má potrebu. Hranice nastavujeme pokojne a zrozumiteľne, bez zahanbovania a nálepkovania.

Uvedomujeme si, že dieťa trávi svoj čas v dvoch kľúčových prostrediach – v rodine a v materskej škole. Na to, aby sa zdravo vyvíjalo a cítilo sa dobre, je nevyhnutná nielen formálna spolupráca, ale skutočné zosúladenie oboch týchto svetov. V najlepšom záujme dieťaťa sa preto usilujeme o budovanie partnerstva s rodičmi, ktoré je založené na spoločnom chápaní jeho skutočných potrieb. Sme presvedčení, že len vtedy, keď rodina a materská škola čítajú vývinové potreby dieťaťa rovnako a reagujú na ne jednotne, dokážu mu spoločne poskytnúť tú najlepšiu a najbezpečnejšiu podporu pre jeho rast.

Našu každodennú prácu s deťmi opierame o tri základné piliere kvality.

- **Zámernosť (Všetko, čo robíme, má svoj zmysel)**

Štruktúra nášho dňa a každá plánovaná denná aktivita sú premyslené tak, aby u detí prirodzene rozvíjali vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré budú potrebovať pri ďalšom učení aj v každodennom živote. Každá skúsenosť má svoj cieľ a nadväzuje na to, čo sa dieťa už naučilo.

- **Individuálny prístup (Vzdelávanie šité na mieru)**

Naše pani učiteľky pozorne sledujú, čo deti zvládajú, čo ich zaujíma a čo práve potrebujú. Aktivity citlivo prispôbujú tak, aby každé dieťa zažívalo primerané výzvy, pocit úspechu a mohlo napredovať vlastným tempom.

- **Podnetné prostredie (Sloboda objavovať, podpora rásť)**

Dávame deťom priestor slobodne sa hrať, skúšať, objavovať a robiť vlastné rozhodnutia. Popri spontánnej hre vytvárame premyslené vzdelávacie situácie, v ktorých ich citlivo sprevádzame pri rozvíjaní spolupráce, komunikácie, samostatnosti a rešpektu k druhým. V hre a aktivitách vedených učiteľkami systematicky podporujeme rozvoj myslenia, jazyka, pohybu, sociálno-emocionálnych zručností aj poznávania sveta.

Naším poslaním je vytvárať deťom pevný základ pre ďalšie učenie aj život – podporovať ich zvedavosť, dôveru vo vlastné schopnosti, schopnosť vytvárať vzťahy, komunikovať svoje potreby a s primeranou podporou zvládať nové situácie.

Vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Naše ciele vychádzajú z toho, čo podľa súčasných poznatkov najviac podporuje zdravý vývin malých detí. Opierame sa o medzinárodne uznávaný koncept Nurturing Care Framework (Podporujúca starostlivosť o raný detský vývin).

Dieťa sa počas predprimárneho vzdelávania v našej materskej škole:

Cíti v bezpečí a s dôverou komunikuje (Bezpečné vzťahy a komunikácia)

Má okolo seba dospelých, ktorým dôveruje a ktorí sa zaujímajú o jeho prežívanie. Vďaka tomu sa učí hovoriť o tom, čo cíti a čo potrebuje, vytvárať priateľstvá a spolupracovať s druhými. V náročných situáciách mu dospelý poskytuje primeranú spolureguláciu a postupne mu pomáha rozvíjať vlastné

spôsoby zvládania emócií, frustrácie a zmien. Bezpečné vzťahy vytvárajú pevný základ pre učenie aj zdravé sebavedomie.

S radosťou objavuje svet a učí sa nové veci (Hra a zvedavosť)

Zachováva si prirodzenú zvedavosť a chuť objavovať. Prostredníctvom voľnej hry, vlastných skúseností aj citlivo vedených vzdelávacích aktivít si buduje základy jazyka, matematického myslenia, tvorivosti, riešenia problémov aj poznávania sveta. Učenie je preň prirodzenou súčasťou každého dňa.

Rozumie svetu okolo seba a cíti sa v ňom isto (Predvídateľné prostredie)

Vie, čo môže počas dňa očakávať, rozumie pravidlám a postupne sa orientuje v bežných situáciách. Predvídateľné prostredie a jasné hranice mu prinášajú pocit istoty, vďaka ktorému sa dokáže lepšie sústrediť, spolupracovať a s odvahou skúšať nové veci.

Cíti sa dobre vo svojom tele (Zdravie a telesná pohoda)

Postupne spoznáva svoje telo a učí sa vnímať jeho potreby. Má radosť z prirodzeného pohybu, rozvíja samostatnosť v každodennej starostlivosti o seba a učí sa rozpoznávať, kedy potrebuje pohyb, oddych alebo pokojnejšie prostredie. Telesná pohoda mu umožňuje naplno sa hrať, učiť a zapájať sa do života v kolektíve.

Vytvára si zdravý vzťah k jedlu a svojmu telu (Výživa)

Spoločné stolovanie zažíva ako pokojný a príjemný čas s kamarátmi a dospelými. Bez tlaku objavuje nové chute, učí sa vnímať signály hladu a sýtosti a postupne si vytvára zdravé stravovacie návyky aj dôveru k vlastnému telu.

Veríme, že každé dieťa je od začiatku schopné, zvedavé a vnímavé. Naším cieľom je sprevádzať ho a dopriať mu čas aj podmienky, aby rástlo - v každodenných situáciách a spoločne s jeho rodinou.

4. Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie podľa § 16 ods. 2 školského zákona

5. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia

Materská škola Komenského 3 poskytuje niekoľkoročné predprimárne vzdelávanie spravidla deťom od troch rokov. Podľa svojich aktuálnych podmienok môže poskytovať predprimárne vzdelávanie aj deťom po dovŕšení dvoch rokov.

Pre deti, ktoré dosiahli päť rokov veku do 31. augusta, materská škola poskytuje povinné predprimárne vzdelávanie, ktoré trvá jeden školský rok. V prípade, ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v školskom zákone.

Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje celodennou formou.

Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Výchovno-vzdelávacia činnosť v našej materskej škole sa plánuje na základe premyslených didaktických princípov. Náš prístup sa orientuje na systematické a cielené budovanie kľúčových kompetencií dieťaťa.

Učebné osnovy sa vypracúvajú na obdobie školského vyučovania (10 mesiacov školského roka). V čase letných prázdnin sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje formou voľných hier, hrových činností a denných výletov a exkurzií.

Hlavným metodickým zdrojom pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti je program Early Learning Matters (ELM), vyvinutý Purdue University. Učiteľkám poskytuje vývinovo usporiadané námety na rozvoj jazyka a gramotnosti, matematického myslenia, poznávania sveta, tvorivosti, pohybu, sociálno-emocionálnych schopností a sebaregulácie. Námety programu učiteľky vyberajú a prispôbujú aktuálnej vývinovej úrovni, potrebám, záujmom a možnostiam konkrétnych detí.

Pri plánovaní a realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti uplatňujeme nasledujúce didaktické princípy:

- **Zámernosť a postupnosť:** Činnosti v triede nie sú radené náhodne. Učiteľky plánujú aktivity tak, aby rešpektovali logickú vývinovú postupnosť, ktorou deti prirodzene prechádzajú pri osvojovaní si nových schopností. Týmto systematickým a cieľovým prístupom plynule naplňame výkonové štandardy Štátneho vzdelávacieho programu.
- **Flexibilné činnosti iniciované učiteľkou:** Výchovno-vzdelávacia činnosť prebieha nepretržite počas celého dňa – v spontánnej hre, každodenných rutinách, pobyte vonku, spoločných aktivitách aj individuálnych a skupinových vzdelávacích situáciách. Námety programu ELM učiteľky zaraďujú flexibilne, spravidla v kratších približne 15-minútových činnostiach, podľa veku, pozornosti, aktuálnej regulácie a potrieb detí. Jednotlivé činnosti môžu realizovať samostatne alebo ich prirodzene prepájať s hrou a ostatnými dennými činnosťami.
- **Podpora učenia vo vzdelávacích centrách aktivít (ďalej len „centrá“):** Cieľové skupinové aktivity sú úzko prepojené s voľnou hrou detí vo vzdelávacích centrách (napr. centrum literatúry, matematiky, dramatickej hry). Učiteľky plánujú aktivity a pomôcky v centrách tak, aby plynule nadväzovali na zručnosti a témy rozvíjané v činnostiach iniciovaných učiteľkou, čím si deti poznatky upevňujú vlastným tempom a bádáním.
- **Integrácia vzdelávacích oblastí:** Pri plánovaní striktne neoddeľujeme jednotlivé vzdelávacie oblasti. Aktivity prirodzene prepájajú poznatky z jazyka, matematiky, vedy či kreatívneho vyjadrovania so silným dôrazom na budovanie sebaregulácie a sociálno-emocionálnych zručností.
- **Individualizácia:** Plánovanie je vysoko flexibilné. Učiteľky pri každodennej činnosti a práci v centrách priebežne sledujú porozumenie detí a aktívne prispôbujú plány. Podľa potreby poskytujú deťom dodatočnú podporu, ak je pre ne úloha náročná, alebo naopak, ponúkajú primerane náročnejšie výzvy deťom, ktoré danú činnosť alebo zručnosť zvládajú samostatne.
- **Flexibilita voči potrebám dieťaťa:** Plánovanie poskytuje učiteľke oporu, nie pevný scenár. Ak aktuálna potreba dieťaťa alebo skupiny vyžaduje viac času na hru, adaptáciu, obnovenie pocitu bezpečia, pohyb, odpočinok alebo podporu pri každodennej rutine, učiteľka plán primerane upraví.

Prepojenie programu ELM so vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a zásady jeho praktického využívania sú rozpracované v internom metodickom rámci materskej školy.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom Súkromnej materskej školy Komenského 3, Košice je štátny jazyk Slovenskej republiky.

System podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Naším cieľom je vytvárať podmienky, v ktorých sa každé dieťa môže podľa svojich možností zapájať, učiť sa a postupne zvládať spoločný život v materskej škole. Prostredie, komunikáciu a mieru podpory prispôsobujeme jeho individuálnym potrebám tak, aby nemuselo prekonávať zbytočné prekážky. Zároveň si však plne uvedomujeme našu zodpovednosť voči celej komunite materskej školy. Každé nové dieťa preto prijímame s ohľadom na to, či dokážeme v našich personálnych a priestorových podmienkach primerane reagovať na jeho individuálne potreby a zároveň mohli naďalej plnohodnotne a bezpečne naplňovať potreby a práva detí, ktoré už našu materskú školu navštevujú.

Náš systém podpory je založený na včasnom rozpoznávaní individuálnych potrieb, diferenciacii výchovno-vzdelávacích činností a úzkej spolupráci s rodinou a zariadeniami poradenstva a prevencie (špecificky so Súkromným špecializovaným centrom poradenstva a prevencie pre deti do siedmeho roku veku, Komenského 3, v Košiciach).

1. Pedagogická podpora detí v triede (Diferenciácia a práca v malých skupinách)

Kľúčovým predpokladom pre zabezpečenie skutočnej inklúzie, individualizácie a využívania programu Early Learning Matters (ELM) je práca v malých skupinách. Prácu v malých skupinách umožňuje personálne zabezpečenie školy a stanovený maximálny počet detí na jedného prítomného dospelého, ktorý sa podieľa na ich výchove, vzdelávaní alebo podpore.

V materskej škole uplatňujeme nasledujúce garancie maximálneho počtu detí na dospelého:

- **Vo vekovej kategórii 2 až 3-ročných detí:** maximálny pomer 1:5.
- **Vo vekovej kategórii 3 až 5-ročných detí:** maximálny pomer 1:8.
- **Vo vekovej kategórii 5 až 7-ročných detí:** maximálny pomer 1:10.

Zásada prispôsobovania personálnej podpory: Pri určovaní personálneho zabezpečenia skupiny zohľadňujeme vek detí, zloženie skupiny a aktuálnu mieru podpory, ktorú jednotlivé deti potrebujú pri komunikácii, regulácii, mobilite, sebaobsluhy, bezpečnosti a zapájania sa do spoločných činností. V prípade potreby sa základný maximálny pomer detí na jedného dospelého znižuje alebo sa zabezpečuje cieľená podpora ďalšieho zamestnanca.

2. Individuálna podpora detí a sledovanie ich rozvoja

Základom poskytovania adresnej individuálnej podpory je pravidelné cieľené pozorovanie detí a priebežné formatívne hodnotenie. Učiteľky pri ňom využívajú pozorovacie a hodnotiace nástroje programu ELM. Sledujú najmä silné stránky dieťaťa, jeho záujmy, spôsoby komunikácie a učenia sa, mieru zapojenia, rozvíjajúce sa schopnosti a oblasti, v ktorých potrebuje podporu.

- **Prehľad pokroku dieťaťa:** Ide o systematický záznam, ktorý sumarizuje silné stránky dieťaťa a oblasti vyžadujúce podporu.
- **Plány ďalších krokov:** Ak pozorovanie ukáže, že dieťa v určitej oblasti potrebuje podporu alebo naopak náročnejšiu výzvu, učiteľka naplánuje ďalšie pedagogické kroky. Plán môže zahŕňať úpravu spôsobu komunikácie, zadania, prostredia, pomôcok, veľkosti skupiny, tempa alebo miery podpory dospelého, ako aj cieľené príležitosti na rozvíjanie konkrétnej schopnosti dieťaťa. Realizuje sa prirodzene počas hry, každodenných činností alebo práce v malej skupine.
- **Podpora detí so ŠVVP:** Ak má dieťa identifikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, materská škola mu vytvára podmienky na základe vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie a poskytuje odporúčané podporné opatrenia. Ak potreby dieťaťa vyžadujú úpravu cieľov, obsahu, metód alebo spôsobu hodnotenia nad rámec bežnej individualizácie, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a so zákonným zástupcom.

3. Tvorba priaznivej klímy a preventívne opatrenia proti diskriminácii a segregácii

Materská škola cielene vytvára prostredie, v ktorom je rozmanitosť detí, rodín, spôsobov komunikácie, schopností a životných skúseností vnímaná ako prirodzená súčasť spoločného života. Dospelí svojím jazykom a správaním modelujú rešpekt, empatiu, spoluprácu a nenásilné riešenie konfliktov. Pri organizovaní hry, vzdelávacích činností, rutín a pobytu vonku upravujeme podmienky tak, aby sa každé dieťa mohlo podľa svojich možností aktívne zapojiť a zostávalo súčasťou rovesníckej skupiny.

Predchádzame zbytočnému vyčleňovaniu detí, nálepkovaniu a vytváraníu stabilných skupín podľa výkonu, zdravotného stavu alebo potreby podpory. Témy rozmanitosti, odlišností, rodín, zdravia a používania podporných pomôcok prirodzene zaraďujeme do hier, rozhovorov, literatúry a vzdelávacích činností primerane veku a aktuálnym skúsenostiam detí.

4. Pôsobenie podporného tímu a multidisciplinárna spolupráca

Inkluzívne vzdelávanie v našej materskej škole je systematicky zastrešené pôsobením multidisciplinárneho tímu priamo v prevádzke materskej školy.

Na to, aby sme dokázali včas identifikovať potreby detí a adekvátne na ne reagovať, je stabilnou súčasťou nášho tímu:

- **špeciálna pedagogička,**
- **psychologička,**
- **pedagogická asistentka,**
- **pomocná vychovávateľka.**

Vďaka zloženiu tímu a spolupráci so zariadeniami poradenstva a prevencie dokážeme včas rozpoznávať individuálne potreby detí a nastavovať primeranú podporu priamo v prirodzenom prostredí materskej školy.

Zabezpečujeme tak, že:

- Rodina, učiteľky a odborníci tvoria koordinovaný tím.
- Pedagogická a podporná pomoc sa podľa potrieb dieťaťa poskytuje prednostne v jeho prirodzenom rovesníckom prostredí a v bežných situáciách dňa. Individuálna odborná činnosť sa realizuje v primeranom rozsahu a spôsobom, ktorý rešpektuje potreby dieťaťa a čo najmenej narúša jeho účasť na živote skupiny.
- Pozorovania učiteliek a informácie od rodiny sú podľa potreby spoločne konzultované s odbornými zamestnancami špecializovaného centra poradenstva a prevencie. Tím pri plánovaní podpory vychádza zo silných stránok dieťaťa, jeho funkčných potrieb a podmienok, ktoré mu pomáhajú zapájať sa do života materskej školy. Dohodnuté kroky zahŕňajú podporu dieťaťa aj primerané úpravy komunikácie, prostredia a organizácie činností.

Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

V materskej škole uprednostňujeme priamu skúsenosť, pohyb, hru, rozhovor a sociálnu interakciu. Digitálne technológie používame iba ako doplnkový nástroj tam, kde majú jasný pedagogický význam alebo pomáhajú dieťaťu lepšie komunikovať, porozumieť situácii či zapojiť sa do spoločnej činnosti.

Základy digitálneho a informatického myslenia rozvíjame najmä prostredníctvom hry, triedenia, vytvárania postupností, orientácie podľa symbolov, riešenia jednoduchých problémov a ďalších činností bez obrazovky. Priamy kontakt detí s digitálnymi zariadeniami je krátky, vekovo primeraný a vždy sprevádzaný dospelým.

Naša stratégia je postavená na nasledujúcich pilieroch:

1. Rovnováha a ochrana zdravia

Digitálne zariadenia využívame krátkodobo a iba vtedy, keď prinášajú jasnú pridanú hodnotu. Nenahrádzajú skúmanie reálnych predmetov, pohyb, vzťah s dospelým ani spoločnú hru detí.

2. Inkluzívny a personalizovaný prístup

Digitálne a nedigitálne pomôcky vyberáme a upravujeme podľa veku, vývinovej úrovne, spôsobu komunikácie a individuálnych potrieb dieťaťa. Podľa potreby môžu digitálne technológie slúžiť aj ako prostriedok podpornej alebo alternatívnej komunikácie, vizuálnej podpory, orientácie v činnostiach alebo lepšieho zapojenia dieťaťa do spoločného diania. Ich využitie vždy vychádza z konkrétneho pedagogického alebo podporného cieľa.

3. Kompetencie zamestnancov a zodpovedné modelovanie

Pedagogickí a odborní zamestnanci si priebežne rozvíjajú schopnosť kriticky vyberať digitálne nástroje a posudzovať ich prínos, primeranosť a bezpečnosť. Pri používaní technológií deťom modelujú účelné, primerané a zodpovedné správanie.

Uplatňovanie digitálnej stratégie materská škola pravidelne vyhodnocuje s ohľadom na potreby detí, skúsenosti zamestnancov, ochranu zdravia a reálne materiálne podmienky školy.